

یادنامه علامه شهید سید اسماعیل بلخی
(سمینار پنجاهمین سالیاد علامه شهید سید اسماعیل بلخی)

عالم مومنین

ملکی لیک به شکل بشرت ساخته اند
ای پری چهره نهان از نظرت ساخته اند
نه غلط گفته ام افزون ز پری و ملکی
نخل امیدی و بهر ثمرت ساخته اند
زان نهانی به نظرها که بر اهل نظر
مردم چشمی و جا در بصرت ساخته اند
این جهان چون صدفی بود تهی از گوهر
بهر جوف صدفی چون گهرت ساخته اند
مانداریم به جز عشق تو دیگر هنری
زین سبب بود که بر ما هنرت ساخته اند
هر زمان شعله ناز تو خورد بر دل ما
گوئیا از دل ما خبیرت ساخته اند
آتش دهر نسوزد به جز از ظاهر ما
بهر احراق دل ما شررت ساخته اند
بلخیا صبرکن از هجر که دنیا گذرد
نیست این جای تو بهر سفرت ساخته اند

علامه سید اسماعیل بلخی

عبدالامید

یادنامه علامه شهید سید اسماعیل بلخی
(سمینار پنجاهمین سالیاد علامه شهید سید اسماعیل بلخی)

عبدالامید

یادنامه علامه شهید سید اسماعیل بلخی (سمینار پنجاهمین سالیاد شهادت علامه شهید سید اسماعیل بلخی)
شماره چهارم، ۲۳ سرطان ۱۳۹۸، ویژه نامه پنجاه و یکمین سالیاد شهادت سید اسماعیل بلخی
صاحب امتیاز: بنیاد اندیشه
مدیر مسئول: داکتر امان الله فصیحی
سر دبیر: سید آصف حسینی
همکاران: حسین حیدریگی، قربانعلی انصاری،
دکتر سیدعلی مطهری، سید امین بهراد، قاسم عرفانی، رشید محمدی، هادی مروج، علی پیام،
محمد هدایت، داکتر شکوفه اکبرزاده، داکتر فرید احمد خروش، داکتر اسدالله امیری.
ویراستار: محمد قاسم الیاسی
صفحه آرا و طراح: موسی آتین
عکاس: جعفر رحیمی
نشانی بنیاد: جاده دارالامان، روبه روی لیسه حبیبیه، کوچه یک، خانه هشتم، بنیاد اندیشه.

مجله در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مسئولیت محتوای مطالب به دوش نویسنده است.
اخذ مطالب از این ویژه نامه با ذکر منبع بلا مانع است.

سیاسگزاری: از تمام دوستان و دست اندرکارانی که در بخش های مختلف برگزاری سمینار پنجاهمین سالیاد علامه شهید بلخی همکاری و تلاش ورزیدند، مخصوصا از خانواده شهید بلخی، کارمندان دفتر معاونت دوم ریاست جمهوری و بنیاد اندیشه صمیمانه سپاسگزاریم.

فهرست مطالب

- سرآغاز - ص ۲
طرح مسئله سمینار سیاسی - فرهنگی به مناسبت پنجاهمین سالگرد شهادت علامه سید اسماعیل بلخی - ص ۳
پیام جلالت مآب محمداشرف غنی، رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، به مناسبت یادبود سید اسماعیل بلخی - ص ۵
همراه با ستاره شب دیجور - ص ۶
بیانیه استاد سرور دانش، معاون دوم رئیس جمهور، در سمینار پنجاهمین سالگرد علامه شهید سید اسماعیل بلخی - ص ۷
سخنرانی دکتر محمد امین احمدی، رئیس دانشگاه ابن سینا، در سمینار علامه بلخی - ص ۱۵
«بلخی، زندگی و اندیشه اش» متن سخنرانی خانم سناتور صدیقه بلخی فرزند علامه شهید بلخی - ص ۲۱
متن سخنرانی استاد حاجی محمد محقق، معاون دوم ریاست اجراییه در سمینار فرهنگی - سیاسی پنجاهمین سالگرد شهادت علامه سید اسماعیل بلخی (ره) - ص ۲۵
شهید سید اسماعیل بلخی (ره) آن گونه که من شناختم (متن سخنرانی سید حسین عالمی بلخی) - ص ۳۲
متن سخنرانی عزیز رویش در سمینار علامه بلخی - ص ۳۵
متن سخنرانی عبدالخبیر امیری کوهستانی نواسه عبدالغیاث خان کوهستانی - ص ۳۸
بیوگرافی شهید سید اسماعیل بلخی - بصیر احمد دولت آبادی - ص ۵۰
جوان از دیدگاه شهید سید اسماعیل بلخی (ره) - سبحان دانش - ص ۴۲
دار بلند آزادی - قمبر علی تابش - ص ۴۸
میعاد با دریا - حمید مبشر - ص ۴۹
از پنجاهمین سالیاد شهادت علامه سید اسماعیل بلخی، با برگزاری سمیناری توسط استاد سرور دانش، معاون رئیس جمهور، گرامی داشت - ص ۵۱
دیوان شهید سید اسماعیل بلخی - دکتر سیده شکوفه اکبرزاده - ص ۷۶
منبر آزادی - سید آصف حسینی - ص ۸۲
گزارش تصویری از سمینار بلخی - جعفر رحیمی - ص ۸۴

بسیاری را در ناهمواری‌های این مسیر متحمل شده‌اند؛ ولی چاره‌ای جز آن را هم نداشتند.

نسل دیروزین، نسل آهنین این سرزمین‌اند؛ نسلی که در برابر کاخ ستم و استبداد قامت راست کردند و از هیچ چیزی نهراسیدند. هرچند که تبر استبداد قامت‌های چون سروشان را از این خاک برید؛ اما مهر آنان در دل‌های بسیاری از انسان‌های این سرزمین جاودانه ماند. پیشگامان این نسل را باید نیکو پنداشت و یادشان را باید گرامی داشت. «عدالت و امید» از همین جا آغاز شد.

گرامی‌داشت و بازخوانی اندیشه و تلاش‌های پیشگامان عدالت‌خواهی، همکاران بنیاد اندیشه را بر این امید واداشت که یک نشریه مستقل را به نام «عدالت و امید» بنیادگذاری کنند. نخستین شماره عدالت و امید به‌عنوان ویژه‌نامه گرامی‌داشت از سالیاد شهید وحدت ملی، استاد عبدالعلی مزاری، در سال ۱۳۹۶ منتشر شد. این شماره هرچند که در زمان بسیار کوتاه فراهم شد؛ ولی حاصل تلاش‌ها و همکاری‌های دوستان در افغانستان و خارج از کشور باعث گردید که یک اثری نسبتاً خوب و متفاوت آفریده شود. در سمینار پنجاهمین سالیاد علامه سید اسماعیل بلخی نیز دوستان، مانند گذشته، از کرانه‌های دور و نزدیک با مهر به هم پیوستند و شماره دوم عدالت و امید را برای بازخوانی اندیشه و تلاش‌های این علامه فقید پدید آوردند. همزمان با این، مجموعه‌سخنرانی‌های علامه بلخی و دیوان اشعار ایشان نیز پس از بازنگری و ویرایش مجدد، هرکدام به‌صورت جداگانه در بنیاد اندیشه منتشر شدند.

با همین رویکرد، بر آن شدیم که محتوای سخنرانی‌ها و برنامه‌هایی را که در سمینار پنجاهمین سالگرد علامه سید اسماعیل بلخی ارائه گردید، نیز به‌عنوان کارنامه این سمینار تدوین و در اختیار عمومی قرار بدهیم و بتوانیم برای آیندگان هم نگهداری کنیم. محتوای این سمینار از آن لحاظ حایز اهمیت است که پس از یک مدت زمان بسیار طولانی، در یک فصل جدید و متفاوت با سال‌های گذشته، شخصیت، اندیشه و فعالیت‌های علامه بلخی در یک سمینار علمی مورد بررسی و خوانش مجدد قرار گرفتند. این گونه شد که حاصل آن سمینار علمی، به اضافه دو مقاله تحقیقی دیگر، اینک در قالب شماره چهارم مجله عدالت و امید در خدمت شما قرار دارد. عدالت و امید هم‌چنان ادامه خواهد داشت.

سردبیر

**نسل دیروزین، نسل آهنین
این سرزمین‌اند؛ نسلی که
در برابر کاخ ستم و استبداد
قامت راست کردند و از
هیچ چیزی نهراسیدند.
هرچند که تبر استبداد
قامت‌های چون سروشان
را از این خاک برید؛ اما مهر
آنان در دل‌های بسیاری
از انسان‌های این سرزمین
جاودانه ماند. پیشگامان این
نسل را باید نیکو پنداشت
و یادشان را باید گرامی
داشت. «عدالت و امید» از
همین جا آغاز شد.**

سرآغاز عدالت و امید

کلمه سید آصف حسینی